

BG

BG

BG

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 18.11.2010
COM(2010) 675 окончателен

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

за прилагането на Регламент (ЕО) № 1921/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. за предоставянето на статистически данни за разтоварванията на рибни продукти в държави-членки

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

за прилагането на Регламент (ЕО) № 1921/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. за предоставянето на статистически данни за разтоварванията на рибни продукти в държави-членки

1. ВЪВЕДЕНИЕ (ОБХВАТ, СЪПЪТСТВАЩА ИНФОРМАЦИЯ, НАЦИОНАЛНО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО)

Съгласно разпоредбите на член 10 от Регламент (ЕО) № 1921/2006 на Европейския парламент и на Съвета за предоставянето на статистически данни за разтоварванията на рибни продукти в държави-членки¹ (наричан по-нататък „регламентът за разтоварванията“) „До 19 януари 2010 г. и на всеки три години след това Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад за оценка относно статистическите данни, събрани по силата на настоящия регламент, и по-специално относно техните релевантност и качество. Докладът анализира също и рентабилността на използваната система, използвана за събиране и обработка на статистически данни, и посочва най-добрите практики за намаляване натовареността на държавите-членки и повишаване полезността и качеството на статистическите данни.“ В настоящия доклад се отбелязва напредъкът, постигнат от държавите-членки, страните кандидатки и държавите от ЕАСТ, заедно с Комисията, по отношение на разпоредбите на посочения регламент.

Регламентът за разтоварванията изисква предоставяне на годишни данни за теглото и средната цена на рибните продукти, разтоварени в държавите-членки от кораби от ЕС и от ЕАСТ. В сравнение с предходния инструмент регламентът представлява подобрене в редица аспекти. Той изисква допълнителни данни за продуктите и начините за тяхната употреба, както и данни за националността на корабите. Благодарение на регламента за разтоварванията също така се намалява тежестта за държавите-членки, свързана с докладването, тъй като се изискват годишни, а не месечни данни, както и подробна информация за разтоварванията от кораби от ЕС и от ЕАСТ.

Риболовната индустрия в различните държави-членки на Европейския съюз се характеризира с голямо разнообразие от гледна точка на областите, в които се извършва риболовът, уловените видове и състава на риболовните флотове (вкл. големина на корабите и начини на риболов). Методологиите, използвани за събиране на данните, отразяват това многообразие на индустрията, което превръща в предизвикателство сравнението на ситуациите в различните държави-членки.

По-голямата част от изискваните от Регламент (ЕО) № 1921/2006 данни за докладите за разтоварванията се събират основно съгласно законодателството относно контрола на риболова, и по-специално Регламент (ЕИО) № 2847/93 на Съвета² (наричан по-нататък „регламентът за контрола“). За целите на контрола на квотите и правоприлагането в

¹ ОВ L 403, 30.12.2006 г., стр. 1.

² Регламент (ЕИО) № 2847/93 на Съвета от 12 октомври 1993 година относно установяването на система за контрол, приложима към общата политика в областта на рибарството. ОВ L 261, 20.10.1993 г., стр. 1.

него се предвижда предоставянето на бордови дневници за риболова, декларации за разтоварването и бележки за продажба, както и декларации за поемане на разходите. В доклад на Европейската сметна палата от 2007 г.³ бяха отбелязани проблеми, свързани с надеждността и пълнотата на данните. В отговор на този доклад на 20 ноември 2009 г. Съветът прие нов регламент за контрола⁴. В него са включени по-подробни разпоредби за предоставянето на данни в електронен формат от страна на капитаните на риболовни кораби, за автоматизирани кръстосани проверки от страна на държавите-членки и за по-строги правила за пускане на рибата в продажба. За прилагането на голяма част от новите разпоредби на регламента е необходимо време, въпреки че редица държави-членки вече докладват за промени в техните системи в съответствие с изискванията.

2. ОБХВАТ И СЪДЪРЖАНИЕ

2.1. Събиране на данни

Разнообразните географски дадености на държавите-членки и структурите на техните индустрии имат голямо влияние върху начина на събиране на данните. Например, Ирландия и Обединеното кралство (като и двете държави имат сравнително дълги брегови ивици и много на брой потенциални пристанища за разтоварване) разчитат на децентрализирано събиране на данни чрез съответните им инспекторати по рибарството. Данните се въвеждат в пристанищните бюра и се прехвърлят в централната база данни. За сметка на това в Дания събирането на данни е централизирано. Някои държави-членки, включително Обединеното кралство, Германия и Испания, също докладват за първоначално събиране и обединяване от страна на регионалните административни органи и тези с делегирани правомощия.

От лицата, одобрени да пускат на пазара риба, се изисква⁵ да предоставят бележка за продажба на компетентните органи, на чиято територия се извършва първото пускане на пазара. Много държави-членки докладваха конкретно за въведените от тях мерки за контрол на първото пускане на пазара. Сред тях са Дания и Обединеното кралство, които от 2005 г. имат система за регистриране на одобрените купувачи и продавачи и за определяне на одобрени пазари. За видовете, за които няма квоти, информацията за цените се предоставя от търговците на едро, като по този начин са обхванати 50 % от разтоварванията без квоти. Някои държави-членки като Белгия например разрешават продажбата на известно количество риба директно на потребителите при контролирани условия, а други докладват за таван по отношение на теглото, например за продажби до 50 kg. В Белгия подробните данни за такива продажби все още се записват от Oostende auction (тържището в Oostende). В други случаи се посочват приблизителни оценки на продажбите.

³ Специален доклад № 7/2007 относно системите за контрол, инспекция и санкции във връзка с разпоредбите за опазване на рибните ресурси на Общността.

⁴ Регламент (ЕО) № 1224/2009 на Съвета от 20 ноември 2009 г. за създаване на система за контрол на Общността за гарантиране на спазването на правилата на общата политика в областта на рибарството, за изменение на регламенти (ЕО) № 847/96, (ЕО) № 2371/2002, (ЕО) № 811/2004, (ЕО) № 768/2005, (ЕО) № 2115/2005, (ЕО) № 2166/2005, (ЕО) № 388/2006, (ЕО) № 509/2007, (ЕО) № 676/2007, (ЕО) № 1098/2007, (ЕО) № 1300/2008, (ЕО) № 1342/2008 и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 2847/93, (ЕО) № 1627/94 и (ЕО) № 1966/2006. ОВ L 343, 22.12.2009 г., стр. 1.

⁵ Член 9 от Регламент (ЕИО) № 2847/93 на Съвета.

Регламент (ЕО) № 1966/2006 на Съвета⁶ изисква допълнително от държавите-членки да регистрират лицата, отговарящи за първото пускане на пазара на рибни продукти, а от лицата с годишен оборот над 400 000 EUR (според новия регламент за контрола — 200 000 EUR) — да предадат на националните органи бележки за продажба и декларации за разтоварването в електронен формат. С посочения регламент също така се изисква създаването на електронна банка за бележки за продажба. Веднъж въведено, електронното предоставяне на данни подобрява скоростта на събирането на данни и точността на докладването. В своите доклади държавите-членки посочват различна степен на обхвата на разтоварванията чрез електронни канали. Така например в Дания за повечето разтоварвания се докладва по електронен път, а някои видове са почти изцяло обхванати електронно.

2.2. Източници на данни

Бордовите дневници, бележките за продажба и декларациите за разтоварването са най-важните административни източници на данни за улова и разтоварванията. С Регламент (ЕИО) № 2847/93 се изисква от капитаните на риболовни кораби с обща дължина над 10 m да водят бордови дневник за техните дейности (освен когато отсъстват от пристанището за по-малко от 24 часа). С Регламент (ЕИО) № 2847/93 също така се изисква в срок от 48 часа от разтоварването капитаните да предоставят на съответните органи декларация за разтоварването. Бордовите дневници са в стандартен за ЕС формат, който в някои случаи е адаптиран (за Финландия например) към характера на индустрията. Бордовите дневници са средство за регистриране на данните по време на дейностите и изискват само приблизителна оценка на живото тегло на улова. Те са особено полезни за разпределяне на улова между риболовните зони, за изчисляване на риболовното усилие и за извършване на кръстосани проверки.

По-точна информация се предоставя посредством декларациите за разтоварването, които се съставят в края на всяко пътуване, като в тях се отбелязва количеството от всеки вид (често пъти само онези, за чийто улов има квоти или са обект на други разпоредби на европейското законодателство) под формата на разтоварено тегло. Бележките за продажба се предоставят на органите, отговарящи за първото пускане на рибата на пазара (били те пълномощникът на кораба или органите, отговарящи за тържищата). В тях има информация за количеството от всеки разтоварен вид, формата, под която са представени, и стойността на всеки продукт, както и данни за кораба, извършващ разтоварването. И в този случай информацията може да се ограничава до видовете, управлявани от квоти за улов, въпреки че някои държави-членки като Германия например докладват, че с бележки за продажба обхващат изцяло всички видове.

Повечето държави-членки докладват, като използват алтернативни или допълнителни източници на данни за техните крайбрежни флотове, в повечето случаи за кораби под 10 m (8 m в Швеция и 12 m в Естония). Във Финландия например от капитаните на риболовни кораби под 10 m се изисква да водят месечни дневници за своите дейности, а в Дания те могат да бъдат освободени от задължението да водят бордови дневници, при условие че представят подписана „декларация за риболовната зона“ и извършват риболовна дейност в съответствие с нея. В Обединеното кралство уловът на черупчести

⁶ Регламент (ЕО) № 1966/2006 на Съвета от 21 декември 2006 г. относно електронното записване и отчитане на риболовни дейности и относно средствата за дистанционно наблюдение. ОВ L 409, 30.12.2006 г., стр. 1.

мекотели се регистрира посредством месечни дневници, които следва да бъдат попълвани като условие за лицензиране, а Дания използва обикновено проучване, за да направи приблизителна оценка на страничния улов от нейния мащабен индустриален риболов.

Статистическите преброявания и изследвания са по-широко използвани от държави, които практикуват риболов в Средиземно и в Черно море, където крайбрежният риболов представлява сравнително голям дял от риболовната дейност. Източниците на статистически данни се използват почти изключително в Гърция и Италия, докато останалите средиземноморски държави разчитат в по-голяма степен на административни източници. Френските дейности в Средиземноморието се контролират посредством изследвания, докато за дейностите в североизточната част на Атлантическия океан се използват административни източници. В Италия, където статистическите изследвания са основният източник на данни, малка част от информацията само за червена риба тон се предоставя посредством бордови дневници. Мястото на извършване на дейностите не е единствен показател за това дали да се използва административна информация или данни от изследвания. Малките средиземноморски островни държави Малта и Кипър наподобяват в по-голяма степен ситуацията в страните, чиито флотове извършват риболов в Атлантическия океан, като за кораби над 10m се използват административни източници на данни, а за крайбрежния флот под 10m данните се събират, като се извършват изследвания на представителни извадки.

Някои държави-членки, включително Словения, докладват, че са все още в процес на организиране на техните правила и процедури относно първото място на продажба и използването на бележки за продажба и декларации за разтоварването с оглед събирането на данни.

2.3. Системи за събиране на данни в държавите-членки и в държавите от ЕАСТ

Белгия — белгийските кораби извършват риболов само в североизточната част на Атлантическия океан (зона 27), предимно в Северно море (IVb и IVc) и в Източната част на Ла Манша (VIId). Източниците на данни са административни (бордови дневници, декларации за разтоварването и бележки за продажба). Първото пускане на пазара трябва да бъде чрез трите основни тържища (Zeebrugge, Oostende и Nieuwpoort), с изключение на малките кораби, които могат да продават на потребителите в Oostende. Бележките за продажба се предават на службата за морски риболов (Dienst Zeevisserij) в деня на разтоварването.

България — българските кораби извършват риболов в Средиземно и в Черно море (зона 37), основно в подзона 37.4.2. Източниците на данни са административни (бордови дневници, декларации за разтоварването и бележки за продажба) и се предоставят на Националната агенция по рибарство и аквакултури (НАРА). НАРА изисква бележките за продажба от първото пускане на пазара да бъдат предоставени в срок от 48 часа от разтоварването. Планира се предаване на бележките за продажба по електронен път в съответствие с общностното законодателство.

Дания — източниците на данни са административни (бордови дневници, декларации за разтоварването и бележки за продажба), като данните се събират централно от датската Дирекция по рибарство (DDF). В Дания е забранено първото пускане на пазара на риба от рибари, които не са търговци, а всички купувачи от първа ръка трябва да бъдат регистрирани към DDF и да им предоставят бележки за продажба в електронен формат или на хартиен носител. Около 90 % от всички бележки от продажба се получават в електронен формат.

Германия — германските кораби извършват риболов в североизточната, северозападната и източната централна част на Атлантическия океан и в югоизточната част на Тихия океан (зони 27, 21, 34 и 87). Източниците на данни са административни (бордови дневници, декларации за разтоварването и бележки за продажба). Те се предоставят на Федералната агенция по земеделие и храни чрез организациите на производителите и органите, отговарящи за отделните провинции (Länder).

Естония — естонските кораби извършват риболов в северозападната част на Атлантическия океан (зона 21) и в североизточната част на Атлантическия океан (27— Балтийско море) и 05 (вътрешни води). Източниците на данни са административни (бордови дневници, декларации за разтоварването, бележки за продажба, както и документи за претоварване и транспортни документи). Корабите с обща дължина под 12 m попълват бордови дневник за „крайбрежен риболов“, предвиден в разпоредбите на националното законодателство на Естония. Когато данните се предоставят по електронен път, Естония изисква представянето на копие от документите на хартиен носител два пъти месечно. От първите купувачи на риба се изисква да предоставят на органите (Министерство на земеделието за търговски риболов) бележки за продажба по електронен път, като няколко частни дружества също са предпочели този вариант.

Ирландия — ирландските кораби извършват риболов в североизточната част на Атлантическия океан (зона 27). Източниците на данни са административни (бордови дневници, декларации за разтоварването, бележки за продажба и документи на събиращите на черупчести мекотели). Данните се събират на пристанищата от

ирландския орган за защита на морския риболов. Ирландия докладва за извършваните значителни промени в нейната система за събиране на данни с оглед улесняване събирането на данни по електронен път, изисквано от законодателството на Европейския съюз.

Гърция — гръцките кораби извършват риболов в североизточната и източната централна част на Атлантическия океан и в Средиземно море (зони 27, 34 и 37) и регистрират информацията посредством статистически изследвания. При „отвъдморския“ риболов се прилага изследване чрез преброяване, а за зона 37 – „открито море“ и за крайбрежния риболов се използва изследване на представителна извадка. Изследванията се провеждат от Националната статистическа служба на Гърция. За „отвъдморския риболов“ Гърция извършва пълно преброяване на корабите, плаващи под нейния флаг. При риболова в открито море и при крайбрежния риболов има висок процент на неотговорили сред респондентите (50 %) и се използва техника за изготвяне на извадки, за да се изчисли несъответствието.

Испания — Испания има голяма и разнообразна риболовна индустрия, като за предоставянето и качеството на данните отговарят няколко агенции. На един първи етап събирането на данните се извършва от регионалните органи, а на следващ етап — и централно. За събирането на данни за разтоварванията са установени седем различни административни източника на данни, сред които бордови дневници, бележки за продажба, декларации за претоварването, декларации за разтоварването и информация от организациите на производителите на риба. Различните източници са обединени в обща база данни за улова и за разтоварванията. Счита се, че обхватът на информацията за разтоварванията от тези източници е изчерпателен.

Франция — за предоставянето и качеството на данните основно отговаря Службата по рибарство и аквакултури (BSPA), която е част от Министерството на храните, земеделието и рибарството (МААР). Данните за важния риболов на тропическа риба тон се предоставят от Института за научноизследователска и развойна дейност към Дирекцията по морски риболов и аквакултури (DPMA). Френските кораби развиват основната част от дейността си в североизточната част на Атлантическия океан, Средиземно море и Индийския океан. Риболовната дейност в Атлантическия океан е добре обхваната от административни източници (бордови дневници, декларации за разтоварването и бележки за продажба). За зони, в които административните данни не са толкова надеждни, и по-специално за Средиземно море, тези източници се допълват с изследвания на представителни извадки. Франция е направила сериозни инвестиции в модернизацията и подобряването на системата си за събиране на данни за риболова.

Италия — Италия извършва риболов в Средиземно море, източната централна част на Атлантическия океан и западната част на Индийския океан (зони 37, 34 и 51). Тя извършва изследвания на представителни извадки за зона 37 и преброяване за другите зони. Бордовите дневници се използват за събиране на данни единствено за улова на червена риба тон, като те се събират от Министерството на политиката в областта на земеделието, храните и горското стопанство. Националната статистическа служба ISTAT събира данни за зони 34 и 51, а IREPA – за зона 37. ISTAT носи отговорност за координиране на докладването до Евростат. Италия разполага с голям брой малки кораби (под 12 m обща дължина). Около 99 % от корабите извършват дейността си в крайбрежни води около Апенинския полуостров. Близо две трети от тях са пасивни

съоръжения с малък обхват на действие⁷. Събирането на данните се извършва с изследване на представителна извадка с множество променливи, като целевата група е сегментирана по зони, размери на корабите и използвани риболовни съоръжения. Методологията на изследването ограничава грешките при изготвяне на извадката до 3,5 % допустимост. Разпознават се и грешките поради липса на отговор от страна на респондента, като подборът на извадката е насочен към тяхното отстраняване. Малък брой кораби (около 20), които извършват риболов в зони 34 и 51, попълват въпросник.

Кипър — Инспекторатът по рибарство събира административни данни (бордови дневници) за кораби с обща дължина 10 m и повече. Извършва се допълнително ежемесечно изследване за флота, екипиран с дънни тралове, както и изследване на представителна извадка за флота за крайбрежен риболов (кораби с обща дължина под 10 m). Последната се определя на случаен принцип и обхваща 15—20 % от сектора. От включените в изследването се изисква да попълват доклади за ежедневния улов/разтоварване. За събирането на данни за риболова и изготвянето на доклади отговаря Департаментът по рибарство и морски изследвания към Министерството на земеделието, природните ресурси и околната среда.

Латвия — латвийските кораби извършват дейност в Атлантическия океан (зони 27, 21 и 34). Основната структура, отговаряща за предаване на данните, е Департаментът по рибарство към Министерството на земеделието, но за събирането на данните отговарят други агенции, включително администрацията по морските въпроси и вътрешните води към Министерството на околната среда и латвийската Агенция за рибни ресурси (към Министерството на земеделието). Източниците на данни са административни — бордови дневници, бележки за продажба и декларации за разтоварването. Латвия изисква от купувачите на риба да се регистрират централно, като те подлежат на ежегодното сертифициране. От купувачите на риба се изисква да предоставят бележки за продажба в електронен формат (а впоследствие и копия на хартиен носител) в срок от 48 часа от извършване на продажбата.

Литва — Литва извършва риболов в североизточната, северозападната и източната централна част на Атлантическия океан и южната част на Тихия океан. Департаментът по рибарство към Министерството на земеделието отговаря за събирането и обработката на данните. Основни източници на данни са бордовите дневници и декларациите за разтоварването. Литва докладва за наличието на интегрирана автоматизирана система за обработка и валидиране на данните за улова и разтоварванията.

Малта — малтийският Център за рибни науки в системата на Министерството на ресурсите и селските въпроси отговаря за събирането на данните, които се предават на Евростат от Националната статистическа служба (отдел „Статистика в областта на земеделието и рибарството“). Малтийските кораби извършват дейност в Средиземно море (зона 37, подзона 15). За флота над 10 m като източници на данни Малта използва бордови дневници и бележки за продажба. На шестте пристанища на острови Гозо и Малта се извършват изследвания на стратифицирани представителни извадки. Размерът

⁷ Риболовните съоръжения обикновено се подразделят на две основни категории: пасивни и активни. Тази класификация се основава на съотнесеното поведение на целевите видове и на риболовното съоръжение. При пасивните съоръжения уловът на риба като цяло се основава на движението на целевите видове към съоръжението (напр. стръв), докато при активните съоръжения уловът по принцип се основава на целенасочено преследване на целевия вид (напр. тралове, мрежи).

на извадката е определен така, че да може да бъде направена оценка на общото риболовно усилие с равнище на достоверност 95 %.

Нидерландия — нидерландските кораби извършват дейност в североизточната и източната централна част на Атлантическия океан и в югоизточната част на Тихия океан (зони 27, 34 и 87). Източниците на данни са административни (бордови дневници, декларации за разтоварването, документи за претоварване и транспортни документи и бележки за продажба). Данните се събират от Министерството на земеделието, опазването на природата и качеството на храните (Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedsekwaliteit) и се предават на Евростат от Централната статистическа служба. Нидерландия прилага правила, които уреждат продажбата на риба чрез одобрени магазини по линия на организациите на производителите. Бележките за продажба в електронен формат се изпращат в срок от 48 часа от продажбата.

Полша — в доклада се отбелязва, че бордовите дневници и бележките за продажба са основен източник на информация. За събирането и предаването на данните отговаря Департаментът по рибарство към Министерството на земеделието и развитието на селските райони.

Португалия — португалската Генерална дирекция по рибарство и аквакултури отговаря за предоставянето на статистическите данни на Евростат. Португалия има голям и разнообразен национален флот с различни характеристики в различните зони, в които се извършва риболов. В по-голямата си част флотът е съставен от малки, открити, дървени лодки, които се занимават с традиционен риболов. Най-важните зони са североизточната, северозападната и централната източна част на Атлантическия океан. Също така се развива значителна риболовна дейност с парагади в Атлантическия и Индийския океан, като целевият вид е риба меч (както и синя акула в Индийския океан). Повечето данни се получават от бордови дневници, декларации за разтоварването и бележки за продажба. Прясната или охладена риба трябва да бъде продадена чрез регулирани пазари, а информацията от бележките за нейната продажба е пълна. За рибата, обработвана в морето, средните цени се получават от декларациите за разтоварването.

Румъния — Румъния извършва дейност в изключителната икономическа зона на Черно море (зона 37). Източниците на данни са административни, бордови дневници, бележки за продажба и транспорт. Документите се събират от регионалните инспектори на Националната агенция по рибарство и аквакултури (NAFA). NAFA ги обединява за целите на докладването на Евростат.

Словения — за събирането и предоставянето на данните отговарят Министерството на земеделието, рибарството и храните, Научноизследователският институт по рибарство на Словения и Статистическата служба на Република Словения. Словенският флот извършва риболов в северната част на Адриатическо море (зона 37). Източниците на данни за обемите са административни (бордови дневници). От всички кораби се изисква попълване на бордови дневници, поради което уловът на флота е обхванат изцяло, с изключение на разтоварванията на малки количества риба (по-малко от 50 kg), които понастоящем не се записват. В процес на разработване са системи за регулиране на пункта на първото пускане на пазара и за събиране на информация от бележките за продажба. Информацията за цените се събира чрез ежемесечно

статистическо изследване на дружествата, което обхваща 50 % от цялото количество на разтоварванията.

Финландия — основната структура, отговаряща за събирането, предоставянето и качеството на данните за рибарството, е финландският Научноизследователският институт по дивечовъдство и рибарство. Регистрите се водят от Министерството на земеделието и горите. Финландските кораби извършват риболов единствено в Балтийско море. Източниците на данни включват разновидност на бордовия дневник на ЕС за флот с дължина над 10 m. В него се записват и подробни данни за претоварванията, купувачите на риба и изхвърлянията. За регистриране на дейността на флота под 10 m се използва месечен формуляр за крайбрежен риболов (с изключение на съомгата, за която съществува друг формуляр). Първото пускане на пазара на видовете, за които съществуват квоти, е съответно регламентирано, като уведомяването в срок от 48 часа от разтоварването е задължително. Информацията за продажбата на видове, за които не съществуват квоти, се допълва с изследване на най-големите дружества за продажба на едро на риба.

Швеция — шведският Съвет по рибарството отговаря за събирането и предоставянето на данните. Източниците на данни са административни и включват бордови дневници, бележки за продажба, декларации за разтоварването, а за флота за крайбрежен риболов — месечни (та дори и дневни) бюлетин. Бележките за продажба се събират централно в електронен формат или на хартиен носител, а рибарите, занимаващи се с крайбрежен риболов, имат възможност да подават бюлетините за крайбрежен риболов по електронен път чрез сигурен уеб интерфейс.

Обединено кралство — най-голямо стопанско значение има уловът от североизточната част на Атлантическия океан (зона 27). Има голям флот за крайбрежен риболов, чийто обект основно са видове, за които не съществуват квоти, но същевременно добива и значителен дял от някои запаси, предмет на квоти. Обединеното кралство разполага и с неголям по размери дислоциран флот, който е регистриран в Обединеното кралство, но е базиран и действа в чужди териториални води. За събирането на данните отговарят инспекторатите по рибарство на Англия, Шотландия, Уелс и Северна Ирландия. Данните се обединяват и предават на Евростат от Агенцията по морско дело и рибарство към Департамента по околната среда, храните и аграрните въпроси (DEFRA). За флота над 10 m източници на данни са административните данни (бордови дневници, бележки за продажба и декларации за разтоварването). За флота под 10 m бордовите дневници и декларациите за разтоварването се представят доброволно, но съгласно правилата за първото пускане на пазара е задължително представянето на бележките за продажба. Тези източници обхващат изцяло по-голямата част от риболовната дейност. Допълнителна информация за черупчестите мекотели се предоставя чрез дневници за дейността, които се попълват като условие за предоставяне на разрешение за улов на черупчести мекотели.

Исландия — исландските кораби извършват риболов предимно във водите на североизточната част на Атлантическия океан, но също така — в по-малка степен — и в северозападната и южната му част. Както и при държавите-членки на ЕС, липсват фундаментални различия в методологията на събиране на статистически данни за улова и разтоварванията. Данните се получават от бордовите дневници. Исландия също така строго е регламентирала първото пускане на пазара на риба, като всички разтоварвания трябва да бъдат извършвани на определени пристанища и претеглени на сертифицирани теглилки. И купувачите, и преработвателите на риба са задължени да представят доклади. За събирането на данните отговаря исландската Дирекция по

рибарството, а за предаването им на Евростат — Статистическата служба на Исландия. Въпреки че източниците на данни са едни и същи и за двете организации, могат да се появят несъответствия, когато Дирекцията по рибарството предоставя данни директно, тъй като ги получава от „живата“ база данни, която подлежи на проверка.

Норвегия — норвежките кораби извършват риболов в североизточната част на Атлантическия океан (зона 27), северозападната част на Атлантическия океан (зона 21) и в Северния ледовит океан (зона 48). Норвежката Дирекция по рибарството отговаря за събирането на данните за риболова. Източниците на данни са административни и включват бордови дневници за улова, декларации за разтоварването и бележки за продажба. Данните от бордовите дневници, които се регистрират в Дирекцията по рибарството, включват записи основно от траулери, включително кораби, които извършват дейност извън зоната на ICES. Данните от декларациите за разтоварването и бележките за продажба се събират чрез шест различни организации за продажба и се изпращат редовно по електронен път на Дирекцията по рибарството. Съгласно норвежкия закон организациите за продажба на рибарите са единствените, които имат право да извършват всички първи пускания на пазара от страна на норвежките рибари. Бележките за продажба обхващат както разтоварванията от норвежки кораби в националните и в чужди пристанища, така и тези от чужди кораби в Норвегия. Съгласно изискванията на норвежката подзаконова нормативна уредба, всяка бележка за продажба съдържа информация за биологичния вид, вида на продукта, риболовната зона, количеството, стойността и т.н. За статистически цели се посочва допълнителна информация, като състояние на съхраняване и т.н.

2.4. Качество на данните

Методологиите за събиране на информация за целите на правоприлагането и контрола и за статистически цели в различните държави-членки са сходни до голяма степен. Надеждността на статистическите данни зависи от истинността и точността на документацията, предоставена от рибарите, и от контрола на качеството, осъществяван от компетентните органи на държавите-членки.

Държавите-членки използват най-разнообразни механизми за контрол на риболовните дейности, включително наблюдения с летателни апарати, кораби за защита на риболова, наблюдения чрез сателит (за кораби с обща дължина над 15 m) и инспекции на борда на риболовните кораби. Тази информация се използва за проверка на информацията, вписана в бордовите дневници, бележките за продажба и декларациите за разтоварването. Много държави-членки вече докладват, че използват електронни методи за извършване на тези кръстосани проверки.

Качеството на различните източници на данни също се проверява при тяхното въвеждане, като по този начин се гарантира вътрешната съгласуваност на информацията и отстраняването на основните грешки, включително грешки при форматирането и неточности при въвеждане на биологични видове, зони и цени. Както вече бе посочено, отново се прави проверка за съгласуваност между различните основни източници на данни, която често пъти се извършва по електронен път. Освен това някои държави-членки, включително Обединеното кралство, докладват, че имат работни споразумения с други държави-членки, на чиято територия акостира техните кораби, за обмен на данни с цел кръстосана проверка, и по-специално за целите на контрола на квотите.

Данните от различните източници са обхванати всестранно, като в докладите на повечето държави-членки се изтъква, че те са изчерпателни. За по-голямата част от тях — тези, които използват административни източници на данни (бордови дневници, декларации за разтоварването и бележки за продажба), това обхваща всички кораби и не се изготвят статистически извадки. В Швеция бордовите дневници се регистрират предварително към корабите и според доклада това гарантира особено висок дял на обратно предадените попълнени дневници. Всякакви пропуски в обхвата на данните се попълват чрез статистически изследвания, които могат да обхващат всички риболовни дейности, или само част от тях.

Съществуват строги правила относно сроковете за предоставяне на бележките за продажба, бордовите дневници и декларациите за разтоварването и в повечето случаи, когато разтоварването се извършва на територията на съответната държава-членка, те се спазват. В някои случаи, например когато се прилага предоставяне на данни по електронен път, данните се актуализират ежедневно. Често държавите-членки докладват за проблеми със закъснения при получаването на бележки за продажба от кораби, акостирали на територията на друга държава-членка или на трети страни. Тези закъснения стигат до няколко месеца. Въпреки че този проблем не засяга пряко докладите по силата на Регламент (ЕО) № 1921/2006, който се прилага спрямо разтоварванията на собствената територия на държава-членка, той има отражение върху качеството на свързаните с тях изисквани доклади за улова, особено в краткосрочен план, когато недостатъчно точната информация от корабните дневници се използва, докато не бъдат получени бележките за продажба. Закъсненията при подаването на данните могат да доведат до несъответствия между предполагаемата идентична информация, изпращана на Евростат и на други служби на комисията (ГД „Рибарство и морско дело“) за целите на контрола на квотите. Независимо от стремежа на държавите-членки да попълнят записите си възможно най-близо до края на риболовната година, базите данни остават отворени за корекции и след това, въпреки че като правило шест месеца след референтната година се въвеждат малко на брой съществени актуализации.

Нидерландия докладва за специфичен проблем с информацията, когато рибата се подготвя и замразява на борда и когато първото пускане на пазара се регистрира при напускане на страната като износ. В този случай до получаване на действителните данни се предоставя информация за средната цена. На практика това се отнася за по-голямата част от улова на Нидерландия в обемно изражение, който включва основно пелагични видове (скуприя, херинга, северно путасу и т.н.). Други държави-членки докладват за подобни проблеми, когато рибата не се продава веднага и се предоставят приблизителни оценки, като се използват продажбите на същия или сходни видове.

Държавите-членки също така докладват за проблеми при прилагането в различните държави-членки на коефициенти за преобразуване на разтовареното тегло в живо тегло. Този проблем също не е пряко свързан с докладите, изисквани по силата на Регламент (ЕО) № 1921/2006, в които се изисква да се посочи теглото на продуктите, а не живото тегло. Това обаче повдига проблем, който конкретно касае контрола на квотите на държавите-членки и докладването за други цели. Този проблем ще бъде разрешен до голяма степен с Регламент (ЕО) № 409/2009 на Комисията⁸, с който се определят общи

⁸ Регламент (ЕО) № 409/2009 на Комисията от 18 май 2009 г. за определяне на общностните коефициенти на преобразуване и кодове на начините за представяне, използвани за

коэффициенти за преобразуване на разтовареното в живо тегло за много биологични видове и продукти.

Бе отбелязан специфичен проблем, свързан с идентифицирането на биологичните видове. Предприети са редица инициативи за неговото преодоляване, включително предоставянето на идентификационни брошури на рибарите. В повечето случаи това се отнася за видове, за които не съществуват квоти, и за такива, при които разтоварванията са в малки количества или не се случват редовно. Видовете могат да бъдат включени под общ код, дори когато те са идентифицирани, но например точният код все още не е въведен в системата. Държавите-членки могат и действително преразглеждат тези данни и въвеждат корекции, когато е установено наличието на проблеми. Дания отбелязва провеждането на единични кампании, посветени на конкретни проблеми, срещани от рибарите във връзка с докладването.

3. ИЗПОЛЗВАНЕ НА ДАННИТЕ (РАЗПРОСТРАНЕНИЕ НА ДАННИТЕ)

Докладите на държавите-членки се предоставят безплатно на всички потребители с достъп до интернет чрез базата данни за разпространение на Евростат. Основните потребители на тези статистически данни са ГД „Рибарство и морско дело“ за целите на общата политика в областта на рибарството, както и Международният съвет за изследване на морето (ICES), който използва данните от Евростат за изготвяне на препоръки към ГД „Рибарство и морско дело“ по отношение на риболова в североизточната част на Атлантическия океан.

4. ОСНОВНИ КОНСТАТАЦИИ: АНАЛИЗ НА РЕЗУЛТАТИТЕ

Обобщените резултати са представени в приложението към настоящия доклад. При повечето държави-членки общото количество и стойност на разтоварванията бележат спад спрямо 2007 г., съответно с около 11 % и 17 % (вж. таблица 1). Най-голям спад от 2007 г. насам отбелязват Нидерландия (308 хиляди тона), Германия (83 хиляди тона) и Дания (79 хиляди тона).

Испания, Италия, Обединеното кралство и Франция отбелязват най-високи стойности на разтоварванията от всички държави-членки (вж. диаграми 1 и 2 от приложението). От гледна точка на обема обаче Дания отбелязва най-големи количества разтоварвания. Те се дължат на големия дял в улова на датския промишлен риболов на пелагични видове риба с относително ниска стойност.

Норвегия и Исландия отбелязаха по-високи обеми на разтоварванията в сравнение с всички държави-членки, като отново по-голямата част от разтоварванията включва само два пелагични вида (съответно 43 % и 63 %).

Като цяло в ЕС по-голямата част от уловените видове в обемно изражение са пелагични (херинга, трициона, северно путасу, пясъчница и т.н.) (вж. таблица 2 от приложението), като единственият дълбоководен вид сред 10-те с най-голям обем на разтоварванията е риба треска. Пелагичните видове с по-голям обем на улова обаче са с далеч по-ниска стойност от дълбоководните видове. Лангустината е видът с най-висока обща стойност

преобразуване на преработеното тегло на рибата в живо тегло, и за изменение на Регламент (ЕИО) № 2807/83 на Комисията. ОВ L 123, 19.5.2009 г., стр. 78.

през 2008 г., а всичките следващи четири вида в класацията от гледна точка на стойността са дълбоководни видове.

За някои държави-членки бе докладвано наличието на значително количество разтоварвания, отразени под общи кодове за видовете. За Ирландия, Гърция и Италия те представляваха над 5 % от техните разтоварвания. За Испания обемите, записани под общи кодове, бяха големи, но представляваха относително малък дял (под 2 %) от регистрираните разтоварвания. Това най-вероятно е показател за разнообразния характер на испанската риболовна индустрия. Използването на общи кодове от Италия и Гърция също може да бъде показател за разнообразието на разтоварванията, но и да е следствие от методите на събиране на данните и традиционния характер на голяма част от техните флотове.

5. ЗАКЛЮЧЕНИЯ И ПРЕПОРЪКИ

1. Повечето държави-членки предоставиха подробна информация за техните методологии, описвайки източниците си на данни и извършените проверки на качеството. По-голямата част от предоставените на Евростат данни се събират чрез механизми, въведени за целите на контрола и правоприлагането. Евростат разчита основно на рибарите на първо място и на националните органи за гарантиране точността и качеството на данните.
2. Държавите-членки не посочват в докладите си никакви специфични различия в методологията за информацията, предоставяна на службите на Комисията (ГД „Рибарство и морско дело“ и Евростат). Повторното използване на данните за статистически цели гарантира малката допълнителна тежест от гледна точка на разходите за риболовната индустрия. За да се сведе до минимум тежестта за държавите-членки, които предоставят доклади на Европейската комисия, се осъществява все по-тясно сътрудничество между ГД „Рибарство и морско дело“ и Евростат чрез съвместното разработване с помощта на информационните технологии на решения за събиране и разпространение на данни.
3. Точното идентифициране на биологичните видове, особено за повечето по-маловажни видове, е настоящ проблем, какъвто е и използването на общи кодове за биологичните видове. Евростат в момента въвежда нови системи за автоматизирано валидиране на данните, които ще спомогнат за преодоляване на този проблем. Заслужава допълнително проучване въпросът за отразените в докладите на някои държави-членки значителни количества риба под общи кодове.
4. Могат да бъдат извършени кръстосани проверки на различните административни източници на данни с цел проверка на тяхното съответствие. Когато тези източници на данни се използват интегрирано, те могат да дадат цялостна и вярна картина за риболовните дейности. Кръстосаните проверки от дейностите по наблюдението предоставят допълнителна гаранция за качеството на данните. Нарастващото използване на електронни методи за събиране на данни е подобрило както навременността, така и точността на информацията. В много държави-членки се работи по внедряването на системи в съответствие с изменящите се европейски изисквания.

5. С намаляването на честотата на докладите се намалява работното натоварване за държавите-членки. Данните продължават да бъдат ценен източник на информация при формулирането на политиката и управлението на пазарите в рамките на общата политика в областта на рибарството.

ПРИЛОЖЕНИЕ

РАЗТОВАРВАНИЯ НА РИБНИ ПРОДУКТИ В ЕС И ЕАСТ

Таблица 1

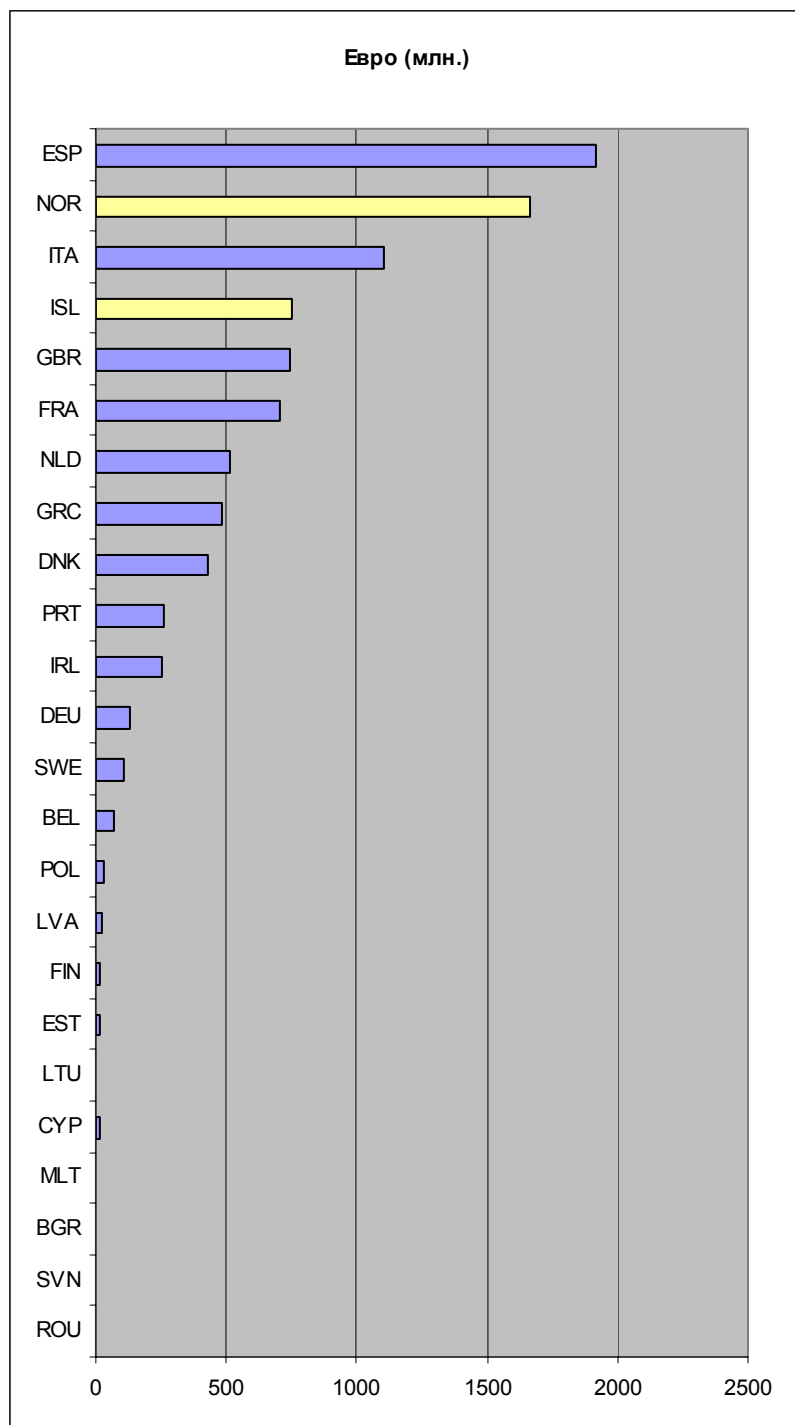
	2005 г.		2006 г.		2007 г.		2008 г.	
	Количест во (тонове)*	Стойност (млн. евро)	Количест во (тонове)*	Стойност (млн. евро)	Количест во (тонове)*	Стойност (млн. евро)	Количест во (тонове)*	Стойност (млн. евро)
ЕС-27	:	:	:	:	5297815	7502	4729114	6831
BE	19601	80	18258	83	19120	80	17349	67
BG	3408	2	4388	2	7858	0	7645	3
CZ	-	-	-	-	-	-	-	-
DK	1090673	442	893953	446	1063873	503	984766	433
DE	140420	122	136688	113	308197	119	225246	127
EE	69406	10	70624	12	76726	17	83143	19
IE	:	:	:	:	244296	364	209667	250
EL	89903	308	96015	336	93640	524	87461	487
ES	703249	1513	777543	1680	836771	1672	891284	1916
FR	294990	775	325910	842	310958	790	285861	706
IT	281987	1413	299266	1518	276743	1365	227160	1107
CY	1329	6	1898	5	2019	4	1868	13
LV	90598	16	81003	17	80998	17	85767	20
LT*	6875	5	5229	5	15293	9	12057	8
LU	-	-	-	-	-	-	-	-
HU	-	-	-	-	-	-	-	-
MT	1332	6	1291	6	1252	7	1298	8
NL	621101	310	781361	336	882233	736	574570	511
AT	-	-	-	-	-	-	-	-
PL	81688	32	79912	37	79054	36	65790	34
PT	105910	127	170881	212	181403	241	185209	257
RO	:	:	615	1	518	1	444	1
SI	1011	0,4	931	6	914	2	687	1
SK	-	-	-	-	-	-	-	-
FI	84098	15	91050	18	92793	18	90686	19
SE	268799	106	270169	117	242223	122	226982	105
UK	485889	537	426051	680	480935	874	464174	740
IS	1680246	940	1310877	942	1370013	989	1257896	751
NO	2077930	1607	2037950	1611	2182349	1677	2216894	1663

*Данните за Литва за 2008 г. са в процес на преразглеждане.

Количествените данни са посочени в тегло на продукта.

Диаграма 1

Обща стойност на разтоварванията през 2008 г. — ЕС и ЕАСТ

Диаграма 2

Общ обем на разтоварванията през 2008 г. — ЕС и ЕАСТ

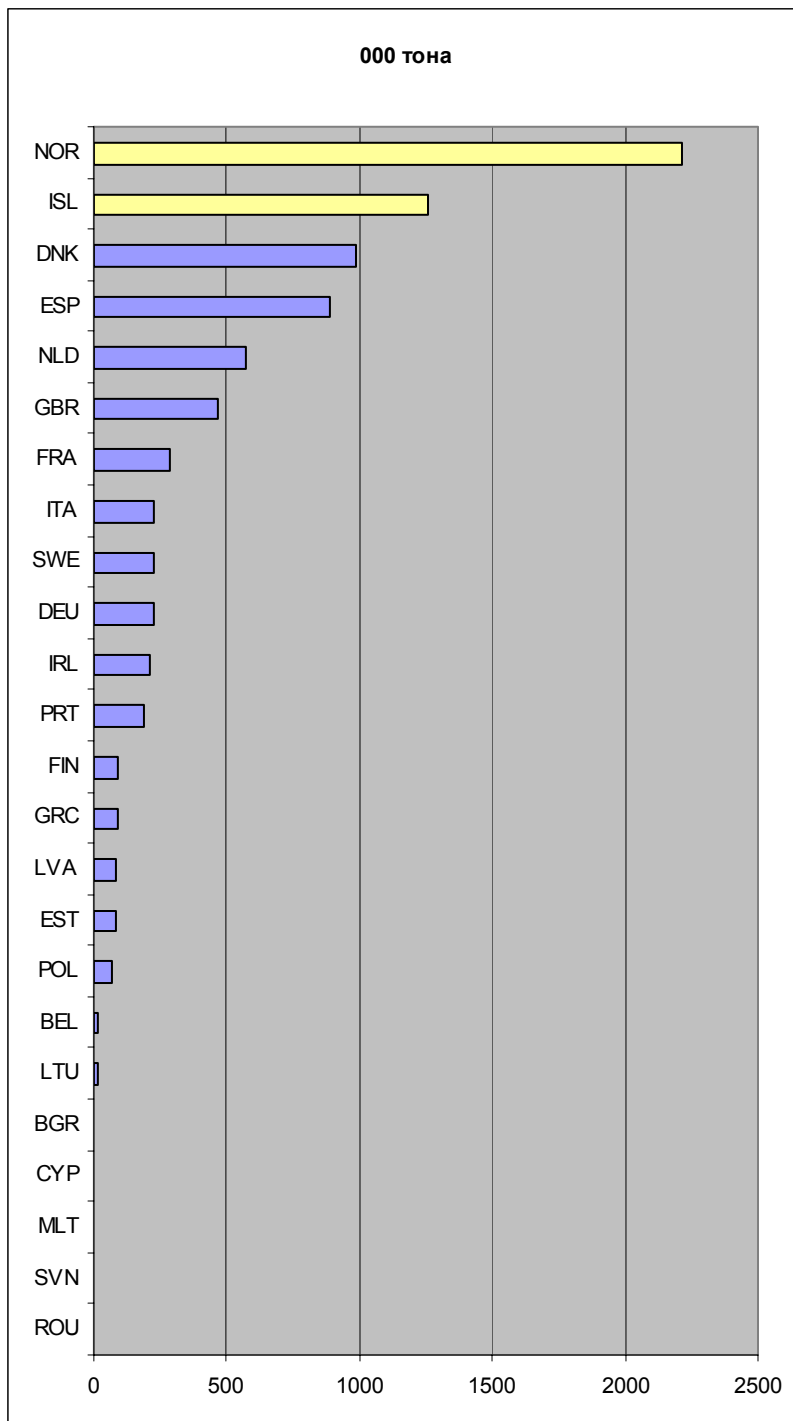

Таблица 2

10-те биологични вида с най-голям обем и най-висока стойност (ЕС) през 2008 г.

Видове	Стойност: евро (млн.)	Процент
Лангустина	375	5
Атлантическа херинга	314	5
Европейски хек	308	5
Морски език	288	4
Атлантическа треска	226	3
Ивичест тунец	206	3
Атлантическа скумрия	181	3
Средиземноморска сардина (сардина)	163	2
Риба меч	143	2
Жълтопер тунец (албакор)	143	2
Други	4484	66
Общо	6831	

Видове	Количество (’000 тона)	Процент
Атлантическа херинга	769	16
Трициона	536	11
Северно путасу (пугасу)	328	7
Атлантическа скумрия	295	6
Пясъчница	287	6
Средиземноморска сардина (сардина)	204	4
Сафрид	203	4
Ивичест тунец	185	4
Атлантическа треска	92	2
Хамсия	73	2
Други	1756	37
Общо	4729	